VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM. Ára: 30 fillér 1962. JANUÁR 30.

Négy lány — négyféle jegy

Juhász Ildikó másodéves számviteles most jött ki politikai gazdaságtan négyesével. Társnői közül egy jeles, egy közepes — s egyikük sajnos megbukott.

Nem vagyok nagyon kíváncsi,

dehát én következem politikai gazdaságtanból...

Jó ütemben halad a tananyagok korszerűsítése – a csökkentés kevésbé

A tananyagok korszerűsítéséről érdeklődtünk három dékáni hivatalunkban, Bikics István dékántól, Berend Iván és Szanyi Jenő dékánhelyettesektől. Mindhármuk véleményéből az derül ki, hogy egyetemünkön jelentős erőfeszítések történtek a tanyanyagok korszerűsítése érdekében. Jól halad a tananyagok átdolgozása, felülvizsgálása, hogy megfelelnek-e a korszerűség és a marxista ideológia követelményeinek. Ami a tananyagok terjedelmének csökkentését illeti, már nem ilyen egyöntetű a kép. Vannak tanszékek, ahol jelentősebb mennyiséggel csökkentették az anyagot, vagy a kötelező irodalmat, másutt jobb didaktikai módszerek alkalmazásával érték el, hogy az anyag kevesebb megterhelést jelentsen, viszont néhány tanszéken semmit sem tettek a tananyag csökkentése érdekében. Most pedig tájékozódjunk, milyen jelentősebb előrelépés történt az egyes karokon.

Bikics István dékán, ipari kar:

— A tananyagok korszerűsítése terén karunkon az elmúlt egy-két évben igazi tartalmi eredmények születtek. Nagyon jelentős változások történtek az ipargazdaságtan, a statisztikai, a matematikai és részben a számviteli tanszékek tananyagaiban. *Az ipargazdaságtan anyagának korszerűsítése új tankönyv kidolgozásával történik meg.* Ennek már kétharmada elkészült. A vállalati tervezés és szervezés jegyzetanyagának egy része szintén átdolgozásra került, amelynek során a gyakorlati alkalmazás problémáit kidolgozták és eddig nem tárgyalt kérdéseket is érintettek — a jegyzet terjedelme nem nőtt.

A statisztika tanszéken széleskörű tananyagvitákat rendeztek az általános és az iparstatisztikai tankönyvekről. *E viták javaslatait már ebben az évben felhasználták az oktatásban,* a közgazdászok számára nem alapvetően szükséges részeket kihagyták és nagyobb súlyt helyeztek a közgazdasági gondolkodásmód fejlesztésére. Átdolgozták gazdaságstatisztika programjukat is, és itt tapasztalható, hogy a jegyzetanyagot egyéb tárgyaikkal ellentétben jelentősen csökkentették. Előkészületet tettek arra, hogy a külkereskedelmi és a mezőgazdasági statisztikai tananyagokat a szakok reformjának megfelelően alakítsák ki. Távolabbi tervekben szerepel, hogy a tervtanszékkel együtt *fakultatív kollégiumot hirdetnek* az ágazati kapcsolatok mérlegének összeállításával kapcsolatos közgazdasági statisztikai kérdésekről, és a mérleg gazdasági elemzéséről. Szerintem a tanszéknek még további erőfeszítést kell tennie a tananyagok csökkentésére.

A számviteli tanszéken tankönyv jelent meg az iparvállalatok gazdasági tevékenységének elemzéséről, és egyes tananyagaikat csökkentették. Például a könyvvitel elméletből csökkentették a számvitel és könyvvitel általános jellemzéséről szóló részt a számviteli rendszerünk kialakulásával és jogi szabályozásával kapcsolatos fejezetet. Az ipari könyvvitelből kihagyták a kevésbé fontos analitikus és egyes szintétikus elszámolásokat. *A mérnök-közgazdászok tananyagából elsősorban azokat a részeket törölték, amelyek a műszaki munkakörtől távol esnek.* Bizonyos óraszámcsökkentést is végrehajtottak. Megítélésem szerint a tanszék tárgyainál még további csökkentésre volna lehetőség.

A matematikai tanszéken a korszerű követelményeknek megfelelő tananyagot már két évvel ezelőtt kidolgozták, és ennek megfelelően oktatták az elmúlt évben is. Az új anyagnak megfelelően lényegében lineáris algebrát, analízist és valószínűségszámítást oktatnak. A terhelés-csökkentés érdekében bizonyos anyagrészeket elhagytak, részben pedig megváltoztatták a tárgyalás módszerét és néhány nem túl döntő tételt bizonyítás nélkül tárgyalnak, az így felszabadult időt a jövőben a gazdasági matematikai módszerek oktatására fordítják.

A technológia tanszéken az anyag jobb megértése érdekében bevezették a vegyipari gépek és műveletek oktatását. Külső szakemberek bevonásával programvitákat tartottak a technológiai oktatás feladatairól. A félévben sor kerül a kémiai technológia, a mechanikai technológia, a technológiai gyakorlatok, az áruismereti gyakorlatok és a főbb iparágak technológiája tantárgyak tematika vitájára.

Berend Iván, az általános kar dékánhelyettese:

— Ebben az évben a tananyagok korszerűsítése került előtérbe, jelentősen előre léptünk ezen a területen. A munkáknak tulajdonképpen két fóruma van: a tanszékek és a kari tanács. Tanszékeinken a következő korszerűsítési munkák folynak. *A politikai gazdaságtan tanszéken tankönyv készül a monopóliumok előtti kapitalizmusról.* A készülő könyvről eddig hat vitát tartottak. Ugyancsak vitatkoztak már külső szakemberek bevonásával a monopolkapitalizmus átdolgozott jegyzetéről.

Ideiglenes nyomtatott jegyzet készül a népgazdaság tervezése anyagából, amelyet szintén fejezetenként vitatnak majd meg és a későbbiek folyamán tankönyvvé kívánnak fejleszteni. Hasonlóan tankönyv felé mutató jegyzeten dolgoznak a pénzügy tanszéken is, a pénzforgalom és hitel témából. A nemzetközi tanszék tankönyve már megjelent.

A gazdaságtörténeti tanszéken *jelentős átszerkesztést hajtottak végre a régi jegyzeten,* bizonyos témaköröket összébb fogtak és más részekhez kapcsoltak. Vitát tartottak a készülő új jegyzetről, amely a felszabadulás utáni időszakról szól.

Ez évben a kari tanács elé kerül az elkészült új gazdaságtörténeti jegyzet, a filozófiatörténet átdolgozott jegyzete és a szocializmus politikai gazdaságtanának tematikája. Hasonlóan elkészül a filozófia és a pénzügy tárgyak tematikája is.

Szanyi Jenő, a kereskedelmi kar dékánhelyettese:

— Bizonyára tapasztalták, hogy a korszerűsítés nem minden esetben jelent tananyagcsökkentést. Karunkon ez elég élesen tapasztalható, mert a követelményeknek megfelelően igyekszünk új anyagrészeket kidolgozni, mint például a piackutatás, amely a tananyagot abszolút mértékben növelni fogja. *Minden tanszékünkön elég jó ütemben halad a tananyagok átdolgozása, kialakítása, de a csökkentésről már nem mondhatom el ezt.*

— Fontos követelménynek tesz eleget a külkereskedelmi tanszék azzal, hogy kidolgozta a külkereskedelem gazdaságtana szocialista vonatkozásait. Ez az anyagrész jegyzetben növeli a tananyagot — óraszámban nem. Júniusra tankönyv készül el a külkereskedelem technikájából, amely körülbelül 20—25 százalékkal csökken.

A karon egyébként két tárgynak, *a külkereskedelem gazdaságtanának és Magyarország földrajzának ideológiai szempontból történő megvitatása is folyik,* külső szakemberek bevonásával. Különösen élénk tananyagírási tevékenység folyik az agrárgazdaságtan tanszéken. Két féle agrárgazdaságtant dolgoznak ki, az agrár szak és a más szakosok részére, s most készítik a jegyzetet, amelyet a jövő évre végérvényesnek lehet tekinteni. Kísérleti stádiumban van az agrár szakosok részére kialakítandó üzemszervezési tananyag.

A gazdaságföldrajz tanszéken a közelmúltban jelent meg az újonnan szerkesztett Magyarország gazdaságföldrajza, és rövidesen elkészül az általános gazdasági földrajz-jegyzet is.

A belkereskedelmi tanszéken a kereskedelemszervezés anyaga készen áll, csak a megvitatása van hátra.

Elkészült az első szaktematika

A felsőoktatási reform ez évi feladata a szaktematikák kidolgozása, a tananyagok korszerűsítése. Ezért rendkívül figyelemre méltó, hogy a legutóbbi iparkari tanácsülésen megvitatták az iparszak tematikáját. A tematika már az új, ötéves oktatási formára készül, a következő alapelvvel: *„A cél, olyan magasfokú közgazdasági és ideológiai műveltséggel rendelkező szakemberek képzése, akik alkalmasak arra, hogy a megfelelő gyakorlat megszerzése után iparvállalatoknál és az ipart irányító szerveknél gazdasági munkaköröket el tudjanak látni.”* E célkitűzés érdekében a tematika — fenntartva az alapos ideológiai képzés fontosságát — erősíteni kívánja a szakmai képzést. Ezért *a műszaki-technikai* ismeretek mélyebb oktatására kerül sor, az iparszakon az ipartechnológiát jóval nagyobb súlyllyal, természettudományos alapokra helyezve két szakirányzattal — mechanikai és kémiai technológiai — fogják tanítani. A kilencedik és tizedik félévben — azzal a feltétellel, hogy a hallgatókat a nyolcadik félév után kijelölik jövendő munkahelyeikre — és már a termelési gyakorlatokat is a szakmában töltik — *speciális iparági technológiát tanulnak,* választott iparáguknak megfelelően. Ez azt jelentené, hogy öt csoportban: *kohászat-gépipar, vegyipar, textilruházati ipar, építő- és építőanyagipar, bányászat és energiaipar* területén — foglalkoznának a hallgatók az iparág gazdaságtanával, sajátos technológiájával, tervezési és szervezési feladataival, számviteli elemzési, beszámolási sajátosságaival.

Új vonása ennek a szaktematikának, hogy az alaposabb szakmai képzés igénye mellett több önállóságot követel meg a hallgatóktól. *Sok az alternatív jellegű tárgy,* amelyek között választva olyan specialisták lehetnek a hallgatók, amilyenek akarnak. A specializációk: közlekedés, munkagazdaságtan, anyag-energia gazdálkodás, műszaki fejlesztés-beruházás, önköltségszámítás, szervezéselmélet-programozás.

Hurrá, demokratizmus!

Az angol propaganda minden alkalmat megragad, hogy bizonyítsa: a kapitalizmus az igazi demokrácia megtestesítője, ezen belül pedig minden idők legdemokratikusabb rendszere Angliában található. „Néha” azonban csorbát szenved a híres demokrácia és ez alkalommal én is egy ilyen esetet szeretnék elmondani olvasóinknak.

A Világ Ifjúsága című folyóirat rendszeresen közli olyan fiatalok címét, akik más országok fiataljaival levelezés útján szeretnének kapcsolatot teremteni. Több országban — így Angliában is — kialakult az a szokás, hogy ezeket a címeket átveszik más lapok is. Körülbelül ezt az utat járhatta meg Péterfalvy Pál hallgatótársunk címe is amelyet a folyóirat egyik 1957-es száma közölt. Így került kapcsolatba a 18 éves angol lány és a magyar egyetemista fiú. Mindkettőjük számára érdekes témákról leveleztek. A lány elmondta, milyen az angol élet és főleg hogy milyen az angol ifjúság. Természetesen ugyanilyen kérdésekre várta ő is a választ — és közben helyesbíteni kellett néhány dolgot, amelyekről eddig azt hitte, hogy helyes ismeretei vannak. Például nagyon elcsodálkozott megtudva, hogy a magyar nők nem egyenruhában járnak.

Sokat vitatkoztak tisztán politikai témákon is. Az angol lány be akarta bizonyítani, hogy a vasfüggönyt a kommunisták emelték; összehasonlította az angol és a magyar választási rendszert és kiállt az angol mellett... és megkérdezte, milyen a kommunizmus? A magyar fiú minden kérdésre megválaszolt.

Mi lett ennek a levelezésnek az eredménye? Felületes ítéletalkotással azt mondhatnánk — semmi. Ugyanis a lány egyetlen érvet sem fogadott el és természetesen a fiú sem. Eredmény mégis van. Hogy mi? Hát egyszerűen az, hogy két fiatal kicserélte a másikról és saját magáról alkotott gondolatait! Ezt akartam elmondani az eredményről... Ja, és még valamit!

A napokban Péterfalvy Pál ismét levelet kapott. De igencsak elcsodálkozott, megismerve annak tartalmát, mert arra kéri az angol kislány, hogy ne írjon többet. Nem, nem unta meg a levelezést, de figyelmeztették az angol hatóságok: tekintettel a jelenlegi politikai helyzetre, veszélyes lehet az ő számára vasfüggöny mögötti ország fiataljával levelezni. Erre a megállapításra főleg a levelek tartalmának tanulmányozása alapján jutottak.

Érdekes módon a makacs minden érvet visszautasító kislány most azzal zárja levelét, hogy úgy látszik, mégis a fiúnak volt igaza. És sok szerencsét kíván. Bízik benne, hogy egyszer eljön az idő, amikor újra felvehetik kapcsolataikat és bizalommal levelezhetnek.

Gaal Gyula

Változatok egy témára

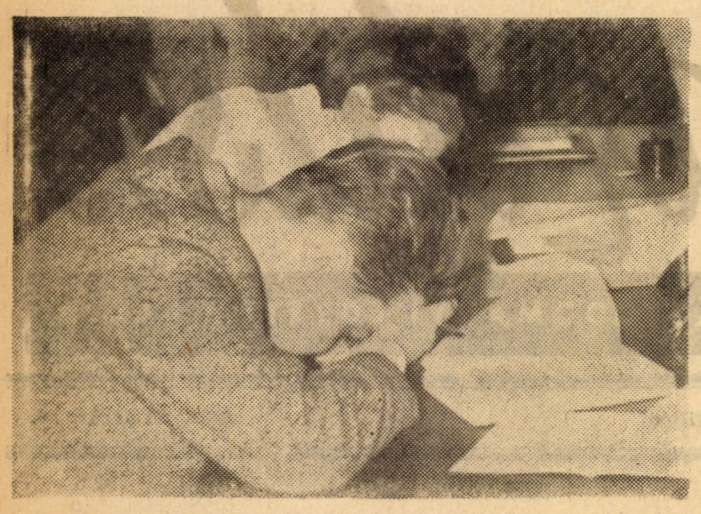

(A könyv nyitva: a társadalom fejlődését meghatározó gazdasági törvényszerűségek fejezeténél.)

A napi sajtó tanulmányozása.

Ki segítette a marxista vállalásokat?

Az ISZM mozgalom egyik alapvető célja, amely különösen egyetemünkön nagyon fontos, a marxista tárgyak alapos elsajátítása, és általában a marxizmus—leninizmus megismerése. Ehhez kívánt hozzájárulni egyetemünk KISZ VB-je, amikor javaslatokat tett a vállalások megtételére és teljesítésére. Általános javaslat volt az, hogy a vállalásokban a hallgatók törekedjenek jobb eredmények elérésére a marxista tárgyakból, mint más tárgyakból, esetleg az egész csoport vállaljon jobb eredményt. A következő javaslat arra vonatkozott, hogy a csoportos vizsgák, különösen a politikai gazdaságtanból és a filzófiából valósuljanak meg. Javasolta továbbá a KISZ VB, hogy a marxista tárgyak szemináriumvezetői és a csoportok a KISZ csoportvezetőn keresztül tartsanak állandó kapcsolatot, vegyék igénybe a szemináriumvezető segítségét a vállalások teljesítésében.

Vegyük sorra mi valósult meg ezekből a javaslatokból.

Általában egyéni alapon történtek vállalások, csoportos vállalás nem volt. A vállalásokra jellemző, hogy meglehetősen lazák, kényelmesek, vagyis többnyire olyanok, amelyeket ISZM nélkül is teljesítenénk. Nem látszik az, hogy külön „többletmunkát", az átlagosnál nagyobb erőfeszítést vállal magára a mozgalomban résztvevők többsége. Az átlagosnál több munka vállalásának lehet tekinteni a marxista művek olvasását.

A második javaslatról szólva elmondhatjuk, hogy a megvalósulástól meglehetősen messze áll. Nem jött létre a kapcsolat a szemináriumvezetők és a KISZ-csoportok között, olyan értelemben, hogy az ISZM vállalások teljesítésének egyik lényeges tényezője legyen. Általában — de talán elmondhatjuk — minden esetben — a marxista tárgyak szemináriumvezetői nem is tudtak arról, hogy csoportjukban vállalás történt az illető tárgyból jobb eredmény elérésere.

Elsősorban a KISZ-csoportok hibájaként róható fel, de valószínű, hogy a KISZ VB részéről sem tettek meg mindent a kapcsolat kialakítása érdekében. Másrészt a tanszékek sem realizálták a gyakorlatban azt az elvi támogatást, amit a KISZ VB a marxista vállalások teljesítése érdekében tett javaslataihoz biztosítottak. A valóságban tehát a konkrét szervezőmunka elmaradt a tervek és javaslatok mögött.

Természetesen nem mondhatjuk azt, hogy a KISZ munkájának semmi szerepe nem volt. Tudjuk, hogy megszervezte a tanulmányi versenyt, a diákotthonokban konzultációs lehetőségeket teremtett a nyelvekből gyengén állók számára, beszélt a rossz tanulmányi eredményt elért hallgatókkal. Ez az általános tanulmányi szervező munka, ebből viszont nem derül ki, hogy a marxista tárgyak tanulmányi eredményének növelése érdekében a KISZ különös erőfeszítéseket tett volna. Vagyis elmaradt a VB által tett javaslatok megvalósítása a gyakorlatban.

Javaslatainkat a következőkben foglalhatnánk össze:

A jövőben feltétlenül meg kell teremteni a kapcsolatot a csoportok és szemináriumvezetők között. A tanulmányi felelősök kísérjék figyelemmel évközben is a tanulmányi — köztük különösen a marxista vállalások teljesítését. A vállalások teljesítésének nem abban kell realizálódnia, hogy a szemináriumvezetőtől jobb gyakorlati jegyet kapjunk — mondván, hogy ezt vállaltuk —, hanem az évi folyamatos és rendszeres munkában.

A kor marxista világnézetet igényel

Hozzászólás a korszerű általános műveltség vitájához

A korszerű, általános műveltségről szóló vitacikket olvasván, több gondolat merült fel bennem. A régi, tradicionális műveltség elvetése nem teljes mértékben indokolt, de ha ezt megtesszük, akkor meg kell állapítani az új normákat, amellyel lemérhető — ha nem is pontosan — a műveltség foka. *Nem elég, amit sokan vallanak, hogy a hagyományos műveltséghez — ami tulajdonképpen a humán tárgyakban való jártassággal egyenlő — hozzájárul a modern, korszerű technika ismerete, akkor már ők a mai értelemben vett művelt emberek.* Ebben az esetben csupán a mennyiség növeléséről van szó, ami az idő haladásával úgy is nő, de ez nem lehet probléma, mert az emberi agy befogadóképessége az emberi megismerés is állandóan fejlődik. *A legdöntőbb változás az, hogy a mai kor szilárd, megalapozott marxista világnézetet igényel.* (Ez hozzásegít ahhoz, hogy a világ dolgait, jelenségeit megfelelően értékeljük, s megfelelő helyre raktározzuk el.) Az az ember, aki sok filmet megnéz, de azokból nem von le semmi következtetést, vagy helytelenül vonja le, még nem nevezhető műveltnek. Tehát nem az a lényeges, hogy mindennap moziba menjek, hanem az, ha elmegyek, akkor azt megfelelően tudjam élvezni, bírálni, s megértsem mondanivalóját, feltéve, ha az művészi igényeket kielégítő film. Persze ez csak kiragadott általános példa, de ez vonatkozik más területre is. Vannak, akik hangversenyre járnak, olvasnak Homéroszt, de ezt csupán snobságból teszik, s talán nagyon is unatkoznak ez idő alatt.

Körülbelül így állunk a többi humán tárgyakkal is. Szükséges általános tájékozottság az irodalomban, a képzőművészetben, stb. Itt merült fel az irodalommal kapcsolatban az a kérdés, hogy „sokat felszínesen vagy keveset, de alaposan" kell ismerni. Ezt a kérdést nem lehet így felvetni. Mert az ember általános tájékozottságát az irodalomban egyes megismert műveken keresztül szerzi.

Ezek a művek később elhalványodnak emlékezetünkben, mint például a konkrét cselekmény vagy a szereplők neve, de az általános irodalmi műveltségünknek tovább is egyik alkotó részét fogják képezni; az összkép, a saját egyéni vélemény, amit annak idején leszűrtünk a műből.

A technikai műveltség. Itt két lényeges részt kell megkülönböztetni. Az elsőhöz tartozik a mindennapi élettel kapcsolatban levő gépek mechanizmusának, működési elvének ismerete. Ez igen jelentős mennyiségű természettudományos ismereteket von maga után. A második részhez a technika legmodernebb, legújabb felfedezéseinek a figyelemmel kísérése tartozik. (Politikai tájékozottságot nem említek meg külön, mert ez a marxista műveltségtől szinte elválaszthatatlan.)

Általában azzal foglalkoznak az emberek, ami érdekli őket. *Tehát csak sokoldalú ember lehet művelt, de az is csak akkor, ha a hivatásához tartozó tudományokban elmélyül.* Itt van döntő szerepe az iskolának, s fő szerepe abban, hogy a diákokkal már fiatal korban megszerettessék módszeresen a különböző tudományokat, s elég alapot nyújtsanak a további művelődéshez. Ezért a korszerű általános műveltség alapja a megfelelő iskolai végzettség.

Bartha Ferenc

ELLENTMONDÁS

Az a tétel, hogy az osztálytársadalom megszűnik — nem vonatkozik az egyetemekre. Itt mindenkor megmarad az osztálytagozódás: vizsgázók és vizsgáztatók között antagonisztikus ellentmondás áll fenn. Ez az ellentmondás félévenként válik élessé és akkor rendszerint osztályharcban csúcsósodik ki.

S hogy ez az ellentmondás mennyire kibékíthetetlen, azt bizonyítják mindazok, akiket vizsgán kirúgtak.

★

Az öreg Malthus száz évvel ezelőtt azt állította, hogy sokan vagyunk a Földön — pedig ő nem is járt a könyvtárban.

A laboratóriumi gyakorlatokról

Válasz az „Illetéktelen hozzászólás" c. cikkre

A *KÖZGAZDÁSZ* 1962. január 16-i számában Jakab Zoltán elvtárs III. évfolyamos délelőtti ipari szakos hallgató cikkében a laboratóriumi gyakorlatokat az ipari szakon, mint *problematikus* tárgyat jelöli meg. Sorai megfontolást érdemelnek és több helyes észrevételt tartalmaznak, a tanszék számára azonban már új gondolatokat közvetlenül nem vetnek fel. Az időközben lebonyolított felsőoktatási reformviták, valamint az Egyetemi Tanács által megvitatott és elfogadott reformjavaslat alapvető változásokat hoz a laboratóriumi gyakorlatok oktatása terén is. Így például két specializáció szerint szakosított lesz a laboratóriumi gyakorlatok oktatása (kémiai technológiai, ill. mechanikai technológiai specializáció), és a félévek száma a jelenlegi négy félévről háromra csökken. Ugyanakkor a laboratóriumi gyakorlatok oktatása lényegében párhuzamosan halad majd az előadások tananyagával. Ezt lehetővé teszi az is, hogy előreláthatólag 1963. januárjában már új, korszerűsített és kibővített laboratórium, valamint gépműhely áll a tanszék és hallgatóság rendelkezésére.

Miután Jakab elvtárs hallgatónk volt, ezért személyes tapasztalatból tudja, hogy az előadások és gyakorlatok párhuzamos oktatásának elsősorban gazdasági és műszaki akadályai voltak, hiszen csak egy 12 személyes tanári laboratórium állott 120—200 hallgató rendelkezésére, gépműhelyünk pedig nem volt.

Megítélésünk szerint a felsőoktatási reformban javasolt és elfogadott gyakorlatcsökkentés és korszerűsítés a legcélszerűbben oldotta meg az előadások és gyakorlatok szerves kapcsolatát. E tárgy csökkentésére azért nincs további lehetőség, mert jellegénél fogva bizonyos fokú elméleti és gyakorlati előkészítést kíván, amelynek hiányában nem tudnák a hallgatók az ipari vizsgálatokat végrehajtani. A képzetlenül végzett kísérletek pedig a hallgatóság testi épségére is veszélyt jelentenének, amelynek következményeit az egyetem nem vállalhatja.

Technológia és Áruismereti Tanszék

Juhan Smuul:

DÉLI JÉGMEZŐKÖN

Juhan Smuul, nálunk kevéssé ismert észt író és újságíró 1957-ben indult az Antarktiszra egy szovjet expedíció tagjaként. Ennek az expedíciónak tapasztalatait, élményeit örökíti meg, de műve több egyszerű útleírásnál. Az alkotásból magát az alkotót is megismerjük. Nem használ nagy szavakat, nem keres egzotikumokat, mégis magával tudja ragadni az embert, annyira, hogy az olvasó átéli az utazás minden eseményét. Csak arról ír, ami vele történik, vagy amit ő lát és észrevesz, de műve mégsem egyoldalú beállítottságú. Juhan Smuul haladó világnézetű és rendkívül jó megfigyelő; minden érdekli az ausztráliai orosz emigránsok életétől kezdve egészen a napiránytű működési elvéig. S hogy ez néhol szinte túlzott részletesség, mégsem válik unalmassá, az író lebilincselő előadásmódjának köszönhető. Legértékesebb és legérdekesebb könyvének az a része, amely a Komszomolszkaja sarki állomáson töltött hétről szól. A névtelen és mégsem mindennapi hősök emberfeletti harca a természettel, a külső szemlélőt csodálattal és tisztelettel tölti el. Itt remekül — minden sematizmustól mentes élettelességgel ábrázolja az író a kommunista ember jellemének új, kialakuló nagyságát. A „halottnál halottabb" földrész komor zordságát ezek az elszánt emberek elevenné és derűssé teszik. Az Antarktiszon töltött idő eseményeit mintegy keretbe foglalják az oda- és visszautazás eseményei. Juhan Smuult ezért a könyvéért 1961-ben irodalmi Lenin-díjjal tüntették ki.

Csorba András

Egyetemi KÖNYVESPOLC

Dr. Kövér Károly

A sterlingövezet és szerepe a tőkés világgazdaságban

1961 végén jelent meg a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó gondozásában Dr. Kövér Károly kandidátus, egyetemünk külkereskedelmi tanszéke adjunktusának „A sterlingövezet és szerepe a tőkés világgazdaságban" című könyve. Egyetemünk hallgatói és dolgozói mindig érdeklődéssel várják fiatal oktatóink tudományos értékű publikációit, melyek kifejezői annak, hogy a meglehetősen sok oktatási feladataik mellett, a felnövő új nevelő generáció tudományos tevékenységet is képes folytatni.

Kövér Károly munkája leíró és elemző jellegű. Magas színvonalú közgazdasági értékeléseket tartalmaz, amelyek gazdagítják a nemzetközi gazdasági kérdések magyar nyelvű irodalmát.

A könyvben először a jelenkori kapitalizmus nemzetközi gazdasági rendszerének egyik jellemző vonására, a valutaövezetek problémáival ismerkedünk meg.

Hasznos ismeretanyagot tartalmaz a II. fejezet, amelyben a szerző — a legjelentősebb valutaövezet — a sterlingövezet felépítését és működési mechanizmusát mutatja be. A sterlingövezetnél megismerkedhetünk annak közgazdasági szerepével és a különböző sterlingszámlákkal.

A III. fejezetben főleg gazdaságtörténeti szempontból érdekes anyagrész kerül ismertetésre — a font sterlingnek a két világháború közötti problémája. A fejezeten belül kerül sor az imperialista protekcionizmus rendszerében jelentkező brit birodalmi preferenciális rendszer bemutatására.

A IV—V. fejezet, valamint a VI—VII. fejezet képezi a mű gerincét, amikor is a szerző Anglia valutapolitikáját a sterlingövezet jelentőségét, a sterlingövezeten belüli külkereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokat tárgyalja. A könyvnek ez a része minden elméleti és gyakorló közgazdász számára az általános közgazdasági intelligencia szempontjából rendkívül fontos ismereteket tartalmaz. A mű befejező részében a szerző a sterlingövezet és a szocialista országok közötti kereskedelmi kapcsolatokkal, valamint a sterlingövezet és jövőjével foglalkozik.

Külön említésre méltó az, hogy a munka rendkívül nagy tömörsége mellett olvasmányos és különösebb előképzettség nélkül élvezhető az olvasó számára. A munka nagy része oktatási szempontból rendkívül fontos, hiszen külkereskedelmi szakos hallgatók a nemzetközi pénzügyi ismeretek tanulmányozásánál hasznosan feldolgozhatják.

Dr. Wiesel Iván

Nehéz a polgári jog

Marton Ilona jelesrendűségét rontotta le ez a közepes, amit most ír be indexébe Csanádi elvtárs

Nincs nekem tehetségem

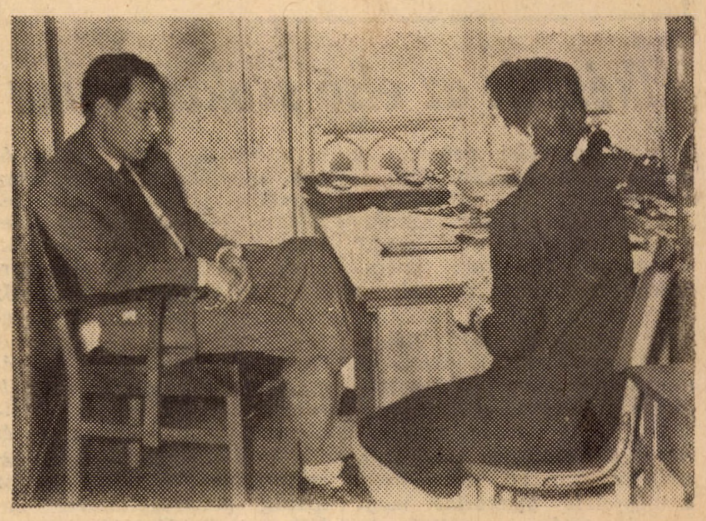

a gazdaságtörténethez — mondta ez a kislány a vizsgáztatónak és sajnos be is bizonyította, mert nem valami fényesen szerepelt

KÖSZÖNET

Az Egyetemi Pártbizottság és az Egyetemi Tanács 1962. január 23-án tartott közös értekezletén értékelte az SZKP XXII. kongresszusa anyagának egyetemünkön eddig történt feldolgozását és azt eredményesnek találta. Dr. Háy László rektor javaslatára a pártbizottság és az Egyetemi Tanács köszönetét fejezte ki mindazoknak az elvtársaknak, akik részt vettek a XXII. kongresszus anyagának feldolgozásában, különösen azoknak, akik a szervezési munkát vezették, valamint az előkészítési munkát irányító témafelelősöknek és azoknak a szemináriumvezetőknek, akik alaposan felkészülnek a foglalkozásokra.

HÁROM VÉLEMÉNY

1.

— Különösen sok anyagunk épül a szocializmus politikai gazdaságtanára, ezért gyakori, hogy különböző tárgyakban foglalkoznak azzal, amit már az alapozó tárgy kapcsán megtanultunk. Például a munkaegységek témát itt is és a mezőgazdasági ismeretekben is halljuk és a politikai gazdaságtan egyes részeit az ipargazdaságtanban és a népgazdasági tervezésben is kifejtik — mondja Nagy Aladár általános szakos hallgató. Ezek az átfedések gyakran azt az érzést keltik az emberben, hogy nem elég körültekintően, összehangoltan készülnek a tananyagok, hanem egyénenként mindenki elmondja a témáról mindazt, ami véleménye szerint odatartozik.

2.

Tipikusan a szakosítás kérdése az, amiről Mausecz Zsuzsa beszél:

— Arra szeretném a figyelmet felhívni, hogy a belkereskedelmi szakosoknak az első két éven semmiféle szakmai oktatásuk nincs. Ezekben az években csak elvétve emlékezteti valami őket arra, hogy belkereskedelmi szakosok — s nem látják világosan a képzésük jellegét. Ezért sok hallgatóval előfordul, hogy nem sajátítja el jól az alapozó tárgyakat, mert nem látja, hogyan kapcsolódnak ezek a dolgok jövendő hivatásához. Az első két évben tudományos munkát sem végeznek. Helyesnek tartanám, ha valamilyen szaktárgyat, amelyikhez nem kell különösebb előképzettség, már az első éven tanítanának, hogy a kezdőkben az első két évben kifejlődjön a szakmai érdeklődés. Az egységes tudományos világnézet kialakítása érdekében összehangoltabban kellene oktatni a marxista tárgyakat. Nem tudom pontosan megfogalmazni, de úgy érzem, hogy a politikai gazdaságtan, filozófia és a tudományos szocializmus oktatása során nem alakul ki hallgatóinkban egységes világkép. Ezek csak részek — de nem áll össze egésszé. Szerintem helyesebb lenne a dialektikus és történelmi materializmust alaposabban tanítani és a tudományos szocializmust elhagyni. Ez a tudományos szocializmus jegyzet rendkívül általános fogalmakat ad. Röviden — történeti ismeretek, kis filozófiával keverve. Az előadások lényegesen többet nyújtanak a központilag kiadott jegyzetnél, de az emberek zöménél mégiscsak a kiadott jegyzetet kell megkövetelni — amely erre az egyetemre nem megfelelő!

3.

— Nekem sincs jó véleményem a tudományos szocializmus jegyzetről — mondja Antal Lajos iparszakos pártösztöndíjas. — Ebből a hallgatók csak a munkásmozgalom történetéről nyernek némi áttekintést, de nem eléggé jutnak előbbre világnézetileg.

— Az egyetem összes anyagait tekintve, úgy érzem, túlteng az elmélet — a gyakorlatias tárgyakhoz képest. Bár én nagyon szeretem például az elmélettörténetet is, de meg kellene nézni, vajon nem lehetne-e beépíteni egyes szakoknak a két és féléves politikai gazdaságtan oktatásba? A gazdaságtörténetet is szeretem és jónak tartom a jegyzetet, előadást is. De az a véleményem, hogy elsősorban általános műveltségünket gyarapítja és csak az utolsó 150 év története jelent alapozást a közgazdasági tárgyaknak. A nemzetközi gazdasági és politikai kérdések oktatását érintve: Az egyes országokkal foglalkozó fejezeteket hasznosnak tartom — de az összefoglaló jellegű témákat, mint pl. a kapitalizmus helyzete — nem. Ezt például megtanultuk a politikai gazdaságtanban és felesleges egy másik tárgyban ismételni.

HIRDETMÉNY

Az 1961/62. tanév II. féléve 1962. február 5-én kezdődik. (Órarendek a kari hirdetőtáblákon megtalálhatók.)

A II. félév tart:

I—II. éven: május 26-ig,
III. éven: május 19-ig,
IV. éven: április 28-ig.

Beiratkozás:

Általános Közgazdasági Kar hallgatói részére (I—IV. évfolyam) február 5-én 14—16 óráig.

Kereskedelmi és Ipari Kar hallgatóinak (I—IV. évfolyam) február 6-án 14—16 óráig.

Beiratkozás helye: I. előadó terem.

Beiratkozás mindenkinek kötelező. Annak is, akinek még vizsgahátraléka van.

Emlékeztetőül közöljük, hogy az utóvizsgaidőszak február 1—15-ig tart.

A hallgatók leckekönyvüket a vizsgák befejezése után azonnal adják le a dékáni hivatalba. Február 17-e után már csak 10 forint különeljárási díj befizetése ellenében fogadjuk el a leckekönyvet.

Ösztöndíj-fizetés: február 13.

Tavaszi szünet: Április 5, 6, 7.

Mindennapi szükséglet-e nálunk a napi sajtó?

Művelt, a mai kor szellemének megfelelő embert nem lehet elképzelni újságolvasás nélkül. Az újságot majdnem mindenki más módszer szerint olvassa. Tapasztalat végezvén az egyetemi ifjúság körében, meglehetősen vegyes benyomás alakult ki bennem a „mindennapi élet alakulásának" figyelemmel kíséréséről. Mindenki szerint mást és mást kell elolvasni ahhoz, hogy tájékozottak legyünk az élet dolgaiban.

A nagy többség azért a politikai eseményeket kíséri figyelemmel, bel- és külföldieket egyaránt. Ezek a hallgatók, az elmondottak alapján, nagyon kedvelik a egyes politikai eseményekről írt összefoglaló, értékelő cikkeket. Ezek a komoly, rendszeres újságolvasók, akik általában a Népszabadságot olvassák. Számukra az újság olyan

folytatásos regény,

melynek előbbi részleteivel már tökéletesen tisztában vannak. Nem elégednek meg a puszta eseményekkel, mindig a dolgok, események indítóokát keresik. Fő ismertetőjelük, hogy figyelmesen, mélyen átgondolva olvasnak, s első látásra meg tudják állapítani, melyek azok a cikkek, amelyeket érdemes elolvasni.

Velük szemben állnak azok, akik semmit sem olvasnak el, még képesújságot sem. Ezeknek száma azonban igen csekély. Viszont ami engem érdekel, mármint a politikai érdeklődés, az újságon keresztül már elszomorítóbb képet ad.

A fiúk egy része, ha kezébe vesz egy Népszabadságot, megfordítja, s végigböngészi az utolsó oldalt, s ha esetleg Albert rúgott egy gólt, akkor hálából végig is lapozza. Ezzel kapcsolatban mondta P. L., hogy a sportrészt kellene az első oldalra hozni, mert olyan kényelmetlen forgatni az újságot. Itt kell megemlíteni azokat az egyéneket, akik felszínesek és talán rögtön a cikk elolvasása után sem tudják elmondani, hogy miről is szólt. Ők azok,

akik unalmukban „nézegetik"

az újságot, mert az még mindig jobb, mint egy áruismereti előadást hallgatni.

Akik ritkán vesznek kezükbe újságot, nem tudják, hogy milyen eseményeknek mi a jelentőségük, s milyen politikai füzérbe tartoznak, s ezért a kezdeti időben nehézségeket kell áthidalni, amit egyesek nem tettek és nem akarnak megtenni. Persze más a helyzet, ha valami egészen kiemelkedő dolog történik. (Gagarin, Tyitov űrrepülése stb.) Ezt általában mindenki elolvassa.

Egy elsős csoportot megvizsgálva kitűnt, hogy 6 ember abszolut tájékozatlan a világ eseményeiben, olyannyira, hogy például közülük az egyik még most is Hammarskjöldöt hiszi az ENSZ főtitkárának (!)

Külön kell beszélni a lányokról. Közülük csak néhányan (komoly ideológiai képzettséggel rendelkeznek) olvasnak alaposan újságot. Többségük csak a legvégső esetben, s nagy kínok közepette rágja át magát egyes részeken. M. Z. például elmondta, hogy a politikai részt utoljára,

a felvételi vizsga előtt

olvasta, mert tudta, hogy ebből is kérdezhetik, s legalább olyan súllyal esik latba, mint a többi.

Szomorúan állapítottam meg, hogy a „Közgazdász" olvasásával hiába állunk jól, a politikai részt édes-kevesen olvassák. S. G. azzal érvelt, hogy mire a „Közgazdász"-ban megjelenik egy hír vagy kommentár, addigra talán már el is felejti az eseményt. Az egyetemi újságot sokan olvassák, de egy kéthetenként megjelenő újság olvasásával még senki sem „rendszeres" újságolvasó.

Végeredményként megállapíthatjuk, hogy a többség bekapcsolódott a rendszeres újságolvasók táborába, de sajnos egy aránylag jelentős hányad még nem.

Az egyetemi KISZ-szervezet politikai munkájának egyik fő célkitűzése volt és marad a rendszeres újságolvasásra való nevelés, mert ez az egyik leghathatósabb eszköze a politikai nevelésnek.

B. F.

TUDÁS VAGY MEMÓRIA? ★ TALÁLGATÁS ★ NEM TUDJÁK AZ ALAPOZÓ TÁRGYAKAT ★ KETTEN EGYÜTT

Nem, „minőségi" változás nem történt. Ha a vége felé is járunk már, de még mindig vizsgázunk. Felmérést még mindig korai lenne csinálni, ezért ismét kiragadunk néhány tanszéket és — véletlenszerűen — néhány vizsgát. Csalhatatlan vizsgamódszerrel nem szolgálhatunk, de talán bizonyos tanulságokkal igen.

A technológiai tanszéken Arató János első évfolyam, terv-matematika szakos vizsgázik *Bikics* elvtársnál. A kötőanyagokról beszél és már az első mondatoknál feltűnik a vizsgázó nyugalma; világosan, érthetően felel. A konkrét összetételarányokat már kevésbé biztosan tudja, Bikics elvtárs belekérdez, segít. Már vége felé jár a felelet, mikor az előző vizsgázó lép be: indexébe betűvel közepes, számmal kettes van beírva. Megtörténik az ilyesmi, különösen akkor, ha „rákérdezés" volt azért a közepesért. A mostani felelet is sajnos csak annyit ér, végül, ennek ellenére Bikics elvtárs általában elégedett az eddigi eredményekkel:

— Különösen a tanárszakosok és a földrajszszakosok szerepeltek igen jól, a pénzügyesek már kevésbé. A bukási arány is normális, eddig csak két bukás volt. Megfigyelhető, és azt hiszem ez nemcsak a mi tanszékünk speciális problémája — teszi hozzá Bikics elvtárs —, hogy miután megtanulták, kevesen gondolják át az anyagot. A vizsgára szánt pár nap alatt

memorizálásra törekednek a hallgatók

és a rákérdezésnél mindig megbosszulja magát a felszínes tudás.

Tapasztalt negyedévesek várakoznak a népgazdaságtervezés tanszék előtt. Ezt a tárgyat senki sem emlegeti a könnyű vizsgák között. Indokoltak-e az elkeseredett arcok és a lemondó sóhajok?

Kovács elvtársnál éppen egy esti hallgató vizsgázik. A vizsgáztató sűrűn bólogat, de a végén bajok vannak a tervszámokkal, így csak jót kap. De nézzük a negyedéveseket! *Meisel* elvtársnál találgatós játéknak lehetünk fültanúi.

— Mennyi általában a felhalmozási ráta?

— Nyolc százalék.

— Több.

— Tizenhat.

— Miért olyan szűkmarkú?

A végén „megállapodnak" a 25 százalékban. A felelet elégséges.

Persze nemcsak az előbbi kérdés-felelet játék miatt.

A másik szobában Hoós elvtárs vizsgáztat. Külkeres hallgató felel külkereskedelemről. Csak egy tételt húz mindenki. Aztán kérdésekre kell válaszolni. A tétel közepesen tudja, de a kérdésekbe belebonyolódik. A felelet után *Hoós* elvtárs megjegyzi:

— Eddigi tapasztalataim szerint a hallgatók a népgazdaság tervezését még megtanulják, de sajnos

nem tudják a politikai gazdaságtant

és a statisztikát. Olyan kérdésekre nem tudnak válaszolni, amelyek már régebben is szerepeltek az említett tananyagokban.

Szerintünk ezt a hiányosságot nem lehet az idegesség, de még csak a felejtés számlájára sem írni! Itt nyilvánvalóan arról van szó, hogy az illető hallgatóknak az alapozó tárgyakból is vannak elmaradásaik és ez felveti azt a problémát, hogy szigorítani kellene-e a tárgyak számonkérését.

Hangos vitatkozás hallatszik

a politikai gazdaságtan tanszék felől. Kiderül, hogy harmadévesek vizsgázni szeretnének szocializmusból, de vizsgáztató nincs, várni kell.

Vizsgáznak az elsőéves iparszakosok is *dr. Számuely Tibor* elvtársnál, a Közgazdaságtudományi Intézet munkatársánál. Ők természetesen még csak a kapitalizmusnál „kullognak". Most éppen *Kóbor Judit* felel, elsőéveshez képest meglepő biztonsággal modja tételét. A feltett kérdésekre gyorsan megfelel. Ritkaság, hogy valaki ilyen jól tudjon vizsgázni!

Számuely elvtárs elégedett a csoport munkájával; évközben is, most a vizsgán is jól szerepeltek.

Vizsgakeresés közben benéztünk a 217-es terembe, ahol *Bager* elvtárs hallgatta a levelezők feltételeit. Két vizsgázó volt, mindkettő közepesre ment. Kérdésekkel sikerült belőlük kiszedegetni a tananyagot. Nem tudták a különböző, népgazdasággal kapcsolatos adatokat. A jegyzetet okolták, mert abban elavult számok vannak. (Hát akkor miért nem „brilliroztak" a jó időszerű mutatókkal?) Bager elvtárs véleménye szerint a felkészülés színvonala alacsonyabb, mint a délelőttieké; az ő idei eredményeik jók, csoportonként 5—10 jeles van és kevés a bukás.

S mi a helyzet elmélettörténetből? Mielőtt tovább mennénk, még benézünk *Kövesi* elvtárshoz, aki szerencsénkre éppen az egyik harmadéves csoportot vizsgáztatja. Megnézzük a vizsgalapot: két szép jeles díszíti már. A most vizsgázó kis kollegina

felelete azonban aligha lesz jeles.

Határozottan homályos fogalmai vannak arról, miért tévedett Ricardo, amikor munkaerőáru helyett „munkaáru"-ról beszélt? Egyébként is akadozva, hiányosan felel; mivel azonban tételvázlata kielégítő, megkapja az elégségest.

A III. emeleti folyosó tele van gyászba öltözött emberekkel. Az egyik csoport mezőgazdasági alapismeretekből vizsgázik. Izgalmuk ránk is át ragadt, s mi is „vizsgadrukkban" voltunk, amikor bementünk *Vági* elvtárs szobájába. Uj rendszert vezetett be:

kettesével mennek be

a hallgatók. Az első felelő *Föhring Jenő*, első évfolyam általános szakos. Nagyon jól tudja a tételét, folyékonyan ismerteti a „bor keletkezési módjait", a szőlő kezelését. Eléggé ideges: ez abból látszik, hogy a nehéz kérdésekre és a tananyaggal összefüggő problémákra pillanatok alatt válaszol, viszont egészen egyszerű, csak józan gondolkodást kívánó kérdéseknél csődöt mond. Igy lett négyes a felelete.

Érdeklődtünk a vizsgázók felkészültségéről. Vági elvtárs elégedett volt az I/ált. szakosokkal, nagyon rendesen készültek. Látszik is a jegyeken, csupa jó és jeles.

Vértes Gábor—Becsky György
Mausecz Zsuzsa

Nem félreértés

az, hogy ismételjük a múltkori címképünket, mikor egyik kolleginánk örömtől sugárzó arccal lépett ki a „szín"-ről.

Csak a fényképezőgép objektívje tapintatlanul emlékeztetett bennünket arra, hogy nemcsak jelesek születnek, s bizony váltakozó eredménnyel folyik a vizsgaidőszak.

A multkor öröm... most bizony sírás a vizsga vége, a politikai gazdaságtan közepes miatt.

A VILÁG VÉGE

Január vége felé én is nyugodtan éltem zárkózott, 3 napirendi pontból álló vizsgaidőszaki beosztásom szerint: 10 óra alvás, 10 óra tanulás és közben 4 óra evés. Minden egyéb program tárgytalanná válik ilyenkor. Ha leszakad az ég, az sem... Azaz hogy, pardon! Annyira azért mégsem. Különféle zavaró körülmények fenyegetéséről szóló hírekre lettem figyelmes egyik nap. Félfüllel hallottam elszórt megjegyzéseket, míg azután egyik ismerősöm nekem szegezte a nyílt kérdést: — Hallottál a világ végéről?

— Hogyne — válaszoltam rögtön —, még a középiskolában. Azt hiszem, Jókai írt róla.

— Ne vicceld el, ez komoly. Mindenki ezt beszéli. Benne volt az újságokban is. Február 5-én lesz a világ vége.

— Nofene — mondtam —, már az időpont is megvan. Vajon hanyadik póthatáridő ez már a történelem során?

Szóval nem tudtam komolyan venni, de azt sem, hogy tömegméretekben tud hódítani manapság a „világ vége mese". Hát csalódtam.

Második ismerősömnek már csak ennyit válaszoltam: „Sebaj! Addigra úgy is minden vizsgámat letettem már. Ezt a félévemet majd a másvilágon zárják le." Megsértődött, midőn utána nem respektáltam kellő komolysággal fejtegetéseit a naprendszer bolygóinak február 5-i katasztrófális találkozásáról.

A világ végéről beszélgető embereket hallgatva rögtön a sóvásárlási kampány jutott eszembe. Annak ugyanolyan eredménye volt mellesleg, hogy enyhített a kereskedelem raktározási problémáin. Atomsugárzás ellen sós lébe mártott lepedővel védekezni — ebből még lehet hisztériát csinálni. (Amint az ábra mutatja.) Arra viszont már kíváncsi vagyok, milyen védekezési módot tart „biztosnak" egy épeszű ember, ha Földünk 30 km/sec sebességgel karambolozik például a Jupiter nevű égi járművel. Sóvásárlás nem valószínű.

A világ vége „megbízható" adataival és „tudományos" magyarázatával sürgősebb tennivalóim miatt nincs módomban foglalkozni, de a kíváncsiság él bennem. Import kacsa volt-e, vagy saját nevelésű, esetleg hízlalásra vettük csupán át? Majd megtudom!

Persze, érdemesnek tartom megjegyezni, hogy február 5-én ha nem is éppen a világnak, de mindenesetre nyulfarknyi kis szünetünknek valóban vége szakad, és megkezdődik a második félév — ez viszont egyáltalán nem rémhír.

— kl —

Micike is befejezte

— You are my destiny... Általános tanulmányi eredményem 4,50.

A MI MOZIMŰSORUNK

Kitűnő leszek
Bemegyek vizsgázni
Felszólítanak a szemináriumon
Tankörünk
Politikai gazdaságtan
Matematika írásbeli
— és szóbeli
Mindenből átmentek
Vizsgák után
Utóvizsgán találkozunk
A katalógus
Kijöttem a vizsgáról
Aláírták az indexét
Kezdődnek az előadások
Mikor tanuljunk?
Elvették a puskámat
Délibáb minden mennyiségben
Békét az érkezőnek
Nem ér a nevem
A „Hármasok" szövetsége
Az igazi vizsga
Két félidő a pokolban
Csodagyerekek
Az ígéret földje
Örök dallamok
Ördögi találmány
Túléltem a halálom !
Szerencsés Tóni
Ujra egyedül
Szombat este és vasárnap reggel
A tettenért vadorzó

Precíz ifjú

(A Jövő Mérnöke karikaturája)

VISSZANÉZVE

Már csak rövid idő van hátra addig, amíg — mint minden negyedéves funkcionáriusnak — nekem is át kell adnom a „stafétabotot" utódomnak. Ez alkalommal szeretném néhány szóban elmondani, hogy állunk jelenleg a sport területén, milyen eredményeket értünk el, melyek az elkövetkezendő félév legfontosabb feladatai.

Az egyetemi sport sokat fejlődött az elmúlt félévben. Az aktívan sportolók száma 231-ről 282-re nőtt. Fellendült az egyes szakosztályok munkája is. A legjelentősebb fejlődést az *asztalitenisz-szakosztály* érte el. A szakosztály jelenleg két férfi és két női csapattal szerepel a különböző bajnokságokban. A három csapat közül kettőnek bajnoki reményei vannak. *Cselgáncs-szakosztályunk* fejlődése töretlen. A szakosztály tagjai szorgalmasan járnak edzésekre, eddig versenyeiken jó eredményeket értek el, de az igazi nagy eredményeket még csak ezután várhatjuk.

Legnagyobb szakosztályunk a *kosárlabda-szakosztály* létszáma szintén jelentősen nőtt, azonban NB II-es férficsapatunk gyengén szerepelt. Reméljük, hogy az új edzőnek sikerül olyan csapatszellemet kialakítania, melynek segítségével a csapat meg tud kapaszkodni és elkerüli a kiesést az NB II-ből. A női csapat jól szerepel és a Budapest I. osztály élmezőnyében foglal helyet.

Labdarúgó-szakosztályunk végezte a leggyengébb munkát az elmúlt félév folyamán. Baj van a játékosok szellemével, lelkesedésével. Sokkal többet várunk a csapattól, legrosszabb esetben is azt, hogy a kiesést elkerülje. Az elmúlt félévben alakult meg a *sakk-szakosztály*, melynek létszáma 22 fő. A sakkcsapat a kerület első osztályban 0.5 pontos hátránnyal a II. helyen áll. *Röplabda-szakosztályunk* elég sokat fejlődött az elmúlt időben. Míg az előző évi bajnokságban alig tudták elkerülni a kiesést, addig jelenleg a Budapest II. osztályban a II. helyen állnak. Sikerült elérnünk azt is, hogy a szakosztály női csapattal is rendelkezzék.

Igen gyengén dolgozott a *természetjáró szakosztályunk.* Nagyon kicsi a létszám, s az a pár ember is csak nagyon kevés munkát végzett. Annál is elszomorítóbb ez, mivel ennek a szakosztálynak nincsenek létesítménygondjai, s széles tömegek sportolására ad alkalmat. A szertárban hevernek a felszerelések — hogy mást ne mondjak, öt darab sátor, sítalpak stb. — s szertárosunk, Gyula bácsi szerint még kaphatnánk több felszerelést is, pl. tíz darab sátort — csak lennének aktív tagjai a szakosztálynak.

Ennyit dióhéjban az egyes szakosztályokról. Röviden szólnék néhány szót a tömegsportban elért eredményekről. A múlt félévben a kongresszusi házibajnokságokon, a csillagtúrákon és a kollégiumi bajnokságokon, mintegy 800 hallgató vett részt, és ez nagyjából kielégítő.

Hogy állunk a Kilián-mozgalommal?

Hosszas szervezés után ott tartunk, hogy már mintegy 80-an befizették a részvételi díjat, s az adataikat is megkaptuk. Sokan megkapták már a Kilián-könyvet is, azonban még ma is sok könyv hever a sportirodában, mert az alapszervi sportfelelősök nem jönnek érte. Majd fél évig húzódott a Kilián-mozgalom szervezése, s még ma sem értük el a kívánt létszámot. (Az ISZM-vállalások szerint 120-an vállalták a Kilián-mozgalomban való részvételt. Hol „kallódik" a hiányzó 40?)

A sportfelelősök munkájában is sok a hiba. Néhány kivételével — Wágerhoffer, Simon, Várhelyi — nem látták el maradéktalanul feladataikat, és ez nagymértékben befolyásolta eredményeinket. A Kilián-mozgalommal kapcsolatos nehézségekről már a mozgalom megindulása előtt szóltunk. Létesítmény-helyzetünk nem változott, azonban lehetséges, hogy a BEAC-cal szorosabb együttműködést sikerül kiépítenünk, és ez jelentős mértékben javíthat rossz helyzetünkön. Többek között igéretet kaptunk erra vonatkozóan, hogy használhatjuk a BEAC kosárlabda-, labdarúgó-, kézilabda, sőt esetleg atlétikai pályáját is.

Milyen fontosabb feladataink lesznek a II. félévben?

1. Jó, ütőképes, sport-aktívahálózat létrehozása.

2. A Kilián-mozgalomban résztvevők számának 50—60 százalékos növelése.

3. A természetjáró-szakosztály nagyarányú fejlesztése.

A fenti adatok megoldásához feltétlenül szükség van a KISZ-szervezet és az egyetem vezető szerveinek fokozottabb támogatására. Feladataink közé tartozik még a szakosztályi KISZ-sejtek munkájának megjavítása is. A KISZ-sejtek a szakosztályok többségében nem tudták ellátni feladataikat. Fontos még a sportklub káderproblémáinak megoldása és a propagandamunka kiszélesítése. Az előbbivel kapcsolatban ki kell bővíteni a sportklub elnökségét és meg kell erősíteni egyes szakosztályok vezetését például a kosárlabda-, az asztalitenisz- de elsősorban a természetjáró-szakosztályt. A propagandamunka súlypontját a Közgazdászban végzett eddigi munka javítása mellett, át kell helyezni a faliújságra. Végül lehetőség mutatkozik új szakosztályok létrehozására is. Gondolok itt például a kézilabda-, vagy az MHS keretében működő lövész-szakosztályra.

Mindezek a feladatok igen sokrétűek, és megoldásuktól nagymértékben függ az egyetem sportmunkájának további javítása.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani munkatársaimnak, különösen Monigl Istvánnak, aki a legmesszebbmenően támogatta munkámat. szeretném megköszönni Molnár Sándor elvtársnak, a testnevelési tanszék vezetőjének tanácsait, melyekkel nagyon sok segítséget nyújtott munkám elvégzéséhez.

Sok sikert kívánok az elkövetkező időkre a helyemre kerülő Bognár elvtársnak munkájához, akinek erőmhöz mérten még egy fél évig szeretnék minden segítséget megadni. Végül, de nem utolsósorban eredményes, jó munkát kívánok sportklubunk minden tagjának, kívánom, hogy szakosztályaink még sok, szép sikert érjenek el, és öregbítsék egyetemünk hírnevét.

Oláh János
KISZ vb sportfelelős

Az én objektív törvényem

Minden túlzás nélkül állíthatom, hogy nehezebb és nagyobb probléma előtt állok, mint egy huszonnégy éves, férjhez menni vágyó, gavallérnélküli kislány. Mert rajtam az a közmondás sem segít, hogy minden zsák megtalálja a maga foltját, ugyanis az én esetemben a foltnál van a hiba, de nem is akármilyen.

Ha jól emlékszem 18 éves koromban néztem férfiszemmel először nőre, ugyanis akkkor adományoztam magamnak a „komoly férfi" címet. Bár gyakran előfordult abban az időben, hogy az ismeretlen emberek kisfiúnak szólítottak, de hiszen ők nem tudhatták, hogy engem féléjszakákon át milyen komoly dolgok foglalkoztattak. Ma is tudom, és hiszem, hogy annak idején csak éppen azért nem nősültem meg, mert a kislánynak Pista volt a vőlegénye és én csak heti 9 forint zsebpénzzel rendelkeztem. Nem volt kellemes látvány szemeimnek, hogy olyan szépen megértették egymást, ezt bizonyította az esküvő és a lakodalom, melyre én is hivatalos voltam. Kedves testvérek, nemcsak látnom, de hallanom is kellett az első hitvesi csókot, nem is beszélve az egyéb előlegekről. Egy félévi igaz magány után jutottam a számomra új korszakot nyitó felfedezésre, hogy nemcsak Margit van a világon, sőt megbízható statisztikánk e téren némi feleslegről, bocsánat, számbeli többségről tesz említést. Ezek után már csak azt nem értettem, hogyan lehet több agglegény, mint pártában maradt széplány. Ez, mint általában a matematikai számítások, nem sokáig kötötték le figyelmemet, gyakorlati ember lévén rögtön hozzáláttam a hibák kijavításához, abban a tudatban, hogy ezáltal embertársaimon is segítek. Részemről minden a legnagyobb rendben ment volna, nem vagyok különleges ízlésű, a nagy csapásból felépülve teljesen megváltoztam, négy-öt lány tetszett egyszerre egyedül az ismerősök közül. Hogy az utólagos reklamációt és szemrehányást elkerüljem, minden esetben sorsot húztam, majd e fontos művelet után, megkezdtem őszinte és ügyes diplomáciai húzásaimat, melynek részemről komoly indítékai voltak.

A hiba ott kezdődött, hogy vagy lekéstem, vagy kinevettek, vagy egyszerűen szóba sem álltak velem. Első gondolatom az volt, hogy a kis ártatlan lelkek nagyon felnéznem rám és tréfának veszik közeledésemet. Az utóbbiban teljesen engem igazoltak a dolgok, sajnos az előbbinek az ellenkezőjével párosulva. Erre nem számítottam, mikor én minden szabad percemet felebarátaim megsegítésére fordítottam és fordítom. Megkétszerezem tartalékerőmből a segítség nagyságát, ha lányokkal vagy asszonyokkal állok szemben, és mondanom sem kell, hogy előzékeny és végtelenségig önfeláldozó vagyok.

Júniusban történt, hogy Jóska barátom kijelentette, unja már a Rózsit, szórakozzon vele a nagyapja, de nem ő. A megadott randevúra magam mentem el azért, hogy néhány kedves szavammal könnyítsek egy szenvedő női lélek fájdalmán. Aztán moziba és színházba jártunk, táncolni nem tudok, ehelyett az ő ajánlatára fagylaltozgattunk. Hetenként 100—150 forintomba került, de megérte, mert láttam, lassan kezd múlni a bánata. Egy szombaton hazakísértem a moziból, s a búcsúzáskor eleredt az eső. Engem féltve felajánlotta szobájának egyik ágyát kockára téve női becsületét abban az esetben, ha a házinéni vagy a szomszédok hajnali távozáskor észrevennének. Míg ő a sötétben óvatosan nyitogatta a közös előszoba ajtaját én a nagy kockázatot mérlegeltem kabát és esernyő nélkül belerohantam a zuhogó esőbe, még hallottam, hogy az elébekerülő macskát ostobának nevezte. Átázva, de azzal a tudattal és meggyőződéssel értem haza, hogy sikerült a kényes helyzetet a legjobban megoldani. Ezt csak azért mondom el, nehogy emilyen-amolyan tapasztalatlan fiúcskának gondoljatok.

Szerencsére vannak még jóízlésű lányok, akik nem sokra becsülik a táncot, a presszóbajárást, a negyedévenként esedékes nevezetes napokat és az ehhez hasonló felesleges nyalánkságokat. Egyszóval Éva feleségnek való, a holnapra is gondoló lány volt, a szülei oly szeretettel bántak velem, mintha édes fiuk, vagy legalább egyetlen gyermekük férje lennék. Csak egy hetet tévedtem. Ugyanis ismeretségünk második hetében a szokássá vált jó házi vacsorák fogyasztása közben már fiamnak szólítottak. A mama nagyon szépen és gyakran beszélt arról, hogy életének egyetlen célja, hogy kislányát boldognak lássa, és mindig azzal fejezte be, hogy mennyire szép és felejthetetlen egy esküvő, még akor is, ha csak a tanácsnál tartják is azt. Higgyétek el, mostanában, esténként a gyümölcsízes kenyér fogyasztása közben gyakran eszembe jut a kedves családi kör, konyhájuk kellemes, meleg illata. De hát az objektív törvények érvényesülését csak késleltetni lehet, megakadályozni nem, ezt tudva belenyugodtam a válásba. Hiábavaló volt minden erőlködés, az I. előadó hatalmasabb volt nálam. Úgy rémlik szép, kerek mondatok hangzottak el ott az áru jellemző tulajdonságairól, miközben én azon elmélkedtem, hogy áru vagyok-e, vagy sem. Az világos előttem, hogy nem cserére vagy eladásra termeltek, dehogy értékem, avagy csupán használati értékem van, ez ködös. Anyuka egyszámlájára történő mozi- és színházlátogatásaink áru voltomat igazolták. Ugyanakkor nem voltam senkinek a tulajdonában, még csak a birtokában sem. Sajnos. És ha mégis áru lennék, rám biztosan nem vonatkozna az a megállapítás, hogy tulajdonságaim alapján szükségletet is kielégíthetek. A szakítást nem kettős voltom idézte elő, hanem az előbb említett objektív törvényem, melynek a lényege az volna, hogy *mindig olyan lány tetszik, aki elnéz fölöttem.*

Az ok aranyszőke. Hosszú haja, úgy a mai divat szerint összevissza csavargatva, de mégis isteni összhangban. Szeme az eső utáni kék esti égbolt egy darabja. Dús, barna szemöldöke érdekessé teszi szép fehér arcát, mely az én nagy örömömre mindenkire kedvesen mosolyog. Négy hete már, hogy délelőttönként az I. előadóban csak őt nézem és mi tagadás, napról napra szebbnek és gazdagabbnak találom. Nos, természetesen jó adag krumplifőzelék sem megvetni való, különösen kolbásszal, egy kis savanyúság kíséretében. Ez járt az eszemben, mikor a múltkor vacsora helyett fent ültem a könyvtárban csak azért, hogy — ha három asztal távolából is — láthassam őt.

Hogy mi van az előadással? Annyiban tetszik, hogy őt láthatom. Különben az a nézetem, hogy ne mondjunk olyan dolgokról véleményt, amiről fogalmunk sincs. Tudom, minden hiábavaló, ami törvény, az törvény, különösen, ha az ember tudatától és akaratától függetlenül létezik. Képzeljétek, a múlt héten már majdnem megszólítottam, nem is tudom miért van nekem külön saját objektív törvényem. E törvény létezésének tudata igaz megóvott egy-két kínos pillanattól, de erősen csökkenti bátorságomat, s valósággal megköti akaraterőmet.

Lehet, hogy félnapos éhségsztrájkom egyesek szemszögéből nézve nevetséges, de azért még nem leszek sztrájktörő. Engem az érzés, az eszme tisztasága érdekel és nem az egyesek által imádott anyagi javak, mint például a vacsora. Megnyugtatásul bevallom, hogy született közgazdászhoz méltóan megpróbáltam egyeztetni e két fontos, de ellentétes dolgot, hiszen csak az ebédem ingyenes. Nem ment. Erős jellemem nem szereti a kitérőket. A gyümölcsízes kenyér rendszeres fogyasztása — olyankor, ha vacsora helyett őt nézem — viszont nagyonis szubjektív ténykedés és úgy veszem észre, bizonyos tapasztalatok és tények hatnak az ember jellemére. E hatás talán segíteni fog a probléma megoldásában. Milyen kár, hogy Ica, aki segíthetne életem legnagyobb problémájának megoldásában, talán el sem olvassa e sorokat. Viszont az is lehetséges, hogy közelebbi ismeretségünk objektív törvényem további érvényesülését segítené elő. Tehát világos előttetek, hogy a múlt héten miért nem szólítottam meg őt. A fejlődéstörvényt ismerve tudatosan el kell indulni a helyes úton, melyet a „kenyérkérdés a fő kérdés" marxi idézet számomra világosan meghatároz.

Tóth Pál

APRÓHIRDETÉS

„Minisztérium belső tatarozáshoz keres szakmunkásokat, elsősorban kőműveseket, bognárokat és kerékgyártókat. Szükséges kovács, szabó, timár, varga és suszter is. Nyelvpótlék, reprezentációs költség, külföldi utazás, gépkocsi és titkárnő biztosítva. A jelentkezők forduljanak „Kapd el Kader" jeligés levélben a Közgazdász szerkesztőségéhez."

A LESZERELÉSÉRT

Adja csak ide a puskát!

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja.
Cím IX. Dimitrov tér 8.
Telefon 186—850/138 m.
Szerkeszti Bögre Katalin
Kiadja Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenkint